

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: **Integrace a motivy migrace českých Romů – případová studie Velké Británie**

Autor práce: **Josef Rybář**

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Autor se v práci zaměřuje na poznání migračního a integračního procesů vybrané skupiny českých Romů migrujících do a žijících ve Velké Británii. Hlavní pozornost je věnována výzkumu motivů příchodu, návratu a způsobu života, resp. formám integrace v cílové společnosti. Téma romské mobility a integrace migrantů je důležité a doposud minimálně zpracované v českém i evropském kontextu. Cíle si definuje realisticky, geografický charakter samotného tématu (o migraci v tomto smyslu nelze pochybovat) posiluje reflektováním a analýzou např. otázky prostorového rozmístění bydlišť svých informantů. Teoreticky, resp. konceptuálně, je práce dobře podložena.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Práce se s literaturou je adekvátní zpracování diplomové práce. Autor se seznámil s výběrem důležitých studií, a to zaměřených jak na problematiku Romů, tak i na použitelné koncepty či teorie. Mezi integračními modely si vybral jeden z možných konceptů jako ústřední (Entzinger, Biezeveld 2003) a k němu poté vztahuje zjištěné poznatky. Diskuse s literaturou je podle mého názoru podána velmi dobře, přitom úsporně. Autor mimo jiné správně chápe migraci i integraci jako důsledek souhry faktorů, které působí jak na mikro úrovni samotného jedince, tak v makro strukturální - společenské úrovni.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Hlavní výzkumným přístupem je aplikace polostrukturovaných hloubkových rozhovorů z reprezentanty 10 romských rodin (čeští Romové, subetnicky specifikovaní jako slovenští Romové – tzv. servike Roma), kdy se pomocí tzv. analytické indukce hodnotí zjištěné poznatky a informace. Šlo o tzv. účelový výběr (i za pomoci terénních sociálních pracovníků) a vybraní informanti museli splnit další výběrová kritéria, aby mohli vstoupit do výzkumu (šlo o Romy dlouhodobě žijící v Česku, kteří mají zkušenost s krátkodobou nebo dlouhodobou migrací do Velké Británie). Rozhovory probíhaly v češtině a informanti získali za své interview odměnu 400 Kč.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Autor provedl rozhovory standardně, získal důležité informace, které dobře zpracoval a interpretoval. Z rozhovorů vytěžil podstatná fakta osvětlující jím zkoumané procesy motivů odchodu

a návratu stejně jako povahu integračního procesu.

Závěry práce (odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.)

V závěrech jsou dobře krátce shrnuty nejpodstatnější poznatky, přičemž jejich podání je logicky uspořádáno podle položených výzkumných otázek a komentováno ve spojitosti s použitými koncepty/teoriemi.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Práce je napsána čtivě pouze s malými stylistickými či gramatickými prohřešky. Není doprovázená žádnou grafikou. Naopak lze velmi ocenit přílohy, ve kterých jsou detailně podána všechna interview, což mimo jiné umožňuje zvědavému čtenáři zkontrolovat autorovi závěry či naopak dané informace dále analyzovat.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přístupu studenta, přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

Práce obohatila poznání na poli migrace a integrace českých Romů ve Velké Británii, resp. upřesnila motivy odchodu z Česka, motivy návratů do Česka a povahu integračního modelu aplikovaného ve Velké Británii. Dokreslila především význam socio-ekonomické integrace a rodinných vztahů na celkové migrační a integrační chování dané skupiny zkoumaných Romů. Zvýraznila roli zranitelnosti na daném trhu práce i důležitost neschopnosti plnohodnotně komunikovat v anglickém jazyce. Na druhou stranu se prokázala klíčová důležitost rodinných vazeb i kulturních zvyklostí, a to jak při motivaci k odchodu tak i při vynuceném návratu. Podstatné je zjištění nevyužití tzv. „politické dimenze“ integrace, kdy se projevil nezáměr o aplikaci režimu azylového řízení. Důležité je rovněž poznání jakési „přímočarosti dané romské transnacionalizace“, která respektuje pouze právě rodinné prostředí a vazby, přičemž všechny ostatní okolnosti či faktory ignoruje.

Předloženou práci **doporučuji / nedoporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

- 1) Liší se podle autora migrační a integrační proces daných Romů v jiných evropských zemích? Jinými slovy, nakolik je důležité v daném chování migrantů prostředí samotné Velké Británie? Na druhé straně, bylo by dané poznání jiné u jiných typů Romů?

2) Jaká další subtémata vztažená k migraci a integraci českých Romů by autor podrobil analýze v jeho případné další výzkumné činnosti?
--

3)

Datum: 2. 9. 2019

Autor posudku:

Dušan Drbohlav

Podpis:

